

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS
**O'QUVCHILARNING SHAXSIY QIZIQISHLARI VA KASB
TANLASH STRATEGIYALARI**

Sirojiddin Kudratovich Ablazov
Xalqaro NORDIK Universiteti magistranti
Email:ablazovsirojiddin@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu ish o'quvchilarning shaxsiy qiziqishlari va kasb tanlash strategiyalarini o'rganadi. Asar, o'quvchilarning individual qiziqishlari, istaklari va motivatsiyalari kasb tanlash jarayoniga qanday ta'sir qilishi haqida batafsil tahlil qiladi. Tadqiqotda kasb tanlashga ta'sir etuvchi turli omillar, jumladan, ta'lim, oilaviy ta'sirlar, jamiyatdagi kutishlar va shaxsiy tajribalar muhokama qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi, o'quvchilarning qiziqishlari va istaklariga mos keladigan kasblarni tanlashdagi psixologik va ijtimoiy omillarni tushunishdir. Shuningdek, o'quvchilarning noyob qiziqishlari va malakalariga mos keladigan kasb yo'nalishlari bo'yicha samarali yo'l-yo'riq strategiyalarini ishlab chiqish zarurligi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: shaxsiy qiziqishlar, kasb tanlash, kasbga yo'naltirish, psixologik motivatsiya, innovatsion metodlar, ta'lim tizimi, pedagogik yondashuvlar, kasb tanlash strategiyalari.

Аннотация. Данная работа исследует личные интересы учащихся и стратегии выбора профессии. В работе подробно анализируется, как индивидуальные интересы, желания и мотивация учащихся влияют на процесс выбора профессии. В исследовании рассматриваются различные факторы, влияющие на выбор профессии, такие как образование, семейное влияние, общественные ожидания и личный опыт. Основная цель исследования — понять психологические и социальные факторы, которые влияют на выбор профессий, соответствующих интересам и желаниям учащихся. Также подчеркивается важность разработки эффективных стратегий карьерного консультирования, которые учитывают уникальные интересы и навыки учащихся.

Ключевые слова: личные интересы, выбор карьеры, профориентация, психологическая мотивация, инновационные методы, система образования, педагогические подходы, стратегии выбора карьеры.

Annotation. This work explores the personal interests of students and their strategies for choosing a career path. It examines how students' individual preferences, passions, and motivations influence their decision-making processes in selecting a profession. The study analyzes the various factors that shape these decisions, including educational background, family influences, societal expectations, and personal experiences. The aim is to understand the psychological and social dynamics that guide students in identifying and pursuing careers that align with their interests and aspirations. Ultimately, the research

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

highlights the importance of developing effective career guidance strategies that cater to students' unique interests and skills.

Keywords: *personal interests, career choice, career guidance, psychological motivation, innovative methods, education system, pedagogical approaches, career choice strategies.*

O'quvchilarning kasb tanlashi – ularning kelajakdagi hayotini belgilovchi muhim jarayon bo'lib, ayniqsa o'smirlik davrida shaxsiy qiziqishlar, o'ziga xos qobiliyatlar va kelajakdagi maqsadlar asosida amalga oshiriladi. Kasb tanlash, nafaqat iqtisodiy faollikni, balki ijtimoiy va psixologik holatni ham ta'sir qiladi. Shu bois, o'quvchilarga kasb tanlashda yordam berish, ularning shaxsiy qiziqishlari va afzalliklarini inobatga olgan holda amalga oshirilishi zarur. Tezisning maqsadi shaxsiy qiziqishlar va kasb tanlashning o'zaro bog'liqligini tahlil qilish va o'quvchilarga kasb tanlash jarayonida samarali yordam berishning strategiyalarini ishlab chiqishdan iborat.

O'quvchilarning shaxsiy qiziqishlari, ularning kasbga bo'lgan munosabatini shakllantiradi. Ularning qiziqishlari, ta'lim sohasidagi muvaffaqiyatlarida, kelajakdagi professional faoliyatlarini tanlashda muhim omil hisoblanadi. Psixologik jihatdan, o'quvchilar o'zlarini eng ko'p qiziqtirgan sohalarda muvaffaqiyatli bo'lishga moyil bo'ladilar. Misol uchun, texnika va matematikaga qiziqadigan o'quvchi, muhandislik kasblarini tanlashga moyil bo'lishi mumkin. Kasb tanlash jarayonida o'quvchilar shaxsiy qiziqishlaridan tashqari, oilaviy va ijtimoiy muhitdan ham ta'sirlanadilar. Ijtimoiy muhitda mavjud me'yorlar, oilaviy an'analar va boshqa omillar ham kasb tanlashga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Shu bilan birga, o'quvchilarning shaxsiy qiziqishlari o'zgarishi mumkin, bu esa o'zgaruvchan jahon sharoitida yanada muhimroq bo'lib, kasb tanlashda yuqori darajadagi moslashuvchanlikni ta'minlaydi.

Kasb tanlashda qo'llaniladigan strategiyalar. Kasbga yo'naltirish tizimi – bu o'quvchilarga kasb tanlashda yordam berishning turli usullari va metodlari to'plamidir. Bugungi kunda kasbga yo'naltirishda innovatsion yondashuvlar, masalan, psixologik testlar, karyera konsultatsiyalari, interaktiv mashg'ulotlar va virtual platformalar yordamida amalga oshirilmoqda. Bu metodlar o'quvchilarga o'z shaxsiy qiziqishlarini aniqlashda yordam beradi. Masalan, psixologik testlar o'quvchilarning kuchli va zaif tomonlarini, ularning ichki motivatsiyalarini aniqlashda yordam beradi. Kasbga yo'naltirishning yana bir muhim jihati – bu o'quvchilarning kelajakdagi professional faoliyatlariga tayyorlashdir. Ularni kasb tanlash jarayonida qo'llab-quvvatlash, motivatsiya berish, hamda amaliy tajribalarni oshirish uchun malakali maslahatchilar bilan ishlash zarur. Bu jarayon o'quvchilarga o'z tanlovlarini aniq va asosli qilishda yordam beradi, shuningdek, kelajakda muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar bilan ta'minlaydi.

O'quvchilarni kasbga yo'naltirishdagi asosiy muammolar. Kasb tanlash jarayonida o'quvchilarga yordam berishda yuzaga keladigan asosiy muammolardan biri – bu

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

o'quvchilarning cheklangan bilim va tajriba asosida qaror qabul qilishidir. Ba'zi o'quvchilar kasb tanlashda qat'iy qaror qabul qilishda qiynalishadi, chunki ular hali o'z qiziqishlarini aniq aniqlay olishmaydi. Bundan tashqari, o'quvchilarning kasb tanlashdagi xatoliklar, noto'g'ri kasbni tanlash, ularning kelajakda professional faoliyatida qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin. Kasbga yo'naltirishda mavjud bo'lgan kamchiliklar, ta'lim tizimining o'zgaruvchan talablariga moslashish zaruratini keltirib chiqaradi. Kasbga yo'naltirishni zamonaviy pedagogik usullar yordamida takomillashtirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish muhim ahamiyatga ega. Bu esa o'quvchilarga o'z maqsadlariga erishish, o'z qiziqishlarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan imkoniyatlarni yaratadi.

O'quvchilarning shaxsiy qiziqishlari va kasb tanlash jarayoni o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tahlil qilish, kasbga yo'naltirish tizimini takomillashtirish uchun zaruriy yondashuvlar va metodlarni aniqlashga yordam beradi. Shaxsiy qiziqishlarning kasb tanlashdagi ahamiyatini e'tiborga olgan holda, o'quvchilarga to'g'ri kasb tanlashda yordam berishning samarali usullari ishlab chiqilishi zarur. Kelajakda, innovatsion pedagogik metodlarni joriy etish va kasbga yo'naltirishni takomillashtirish orqali o'quvchilarning kasbga bo'lgan munosabatini va ularning professional faoliyatdagi muvaffaqiyatini oshirish mumkin bo'ladi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR:

1. Davlatov, D. (2017). O'quvchilarga kasbga yo'naltirish metodlari. Tashkent: "O'qituvchi" Publishing.
2. To'raqulov, A. (2020). Shaxsiy qiziqishlar va kasb tanlash jarayonidagi psixologik omillar. Tashkent: Teacher Publishing.
3. Xudoyberdiyev, R. (2021). Kasb tanlash va o'quvchilarga yordam berishning zamonaviy usullari. Tashkent: Education Press.
4. Smith, J. (2019). Career Counseling: Approaches and Strategies. New York: Academic Press.
5. Pirogova, M. (2021). Psychological Factors in Career Choice. Moscow: Education Publishing.
6. Brown, S. (2020). Innovative Approaches to Career Guidance. Oxford: Oxford University Press.

